

Abstrakt

Práce s názvem *Transformace náhradní rodinné péče v Česku. Pohled liniových pracovníků* se věnuje sociálně-právní ochraně dětí se zaměřením na náhradní rodinnou péči a umístování nejmladších dětí do ústavní výchovy. Dále se věnuje významným změnám z předešlých novel v letech 2006 a 2012 a popisuje aktuální novelu č. 363/2021 Sb., která nabyla účinnost od 1. 1. 2022, přičemž některá ustanovení vejdou v účinnost od 1. 1. 2025.

To se týká uzákonění věkové hranice tří let pro umístění do ústavního zařízení. Ve výzkumu byl tedy brán větší zřetel právě na děti ve věkové skupině 0 – 3 roky.

Téma se bezprostředně dotýká pracovníků první linie, a to tím, že pracují přímo s rodinami a dětmi a podávají návrhy soudu. Pracovníci OSPOD provádějí šetření v rodinách, podávají návrhy k soudu, vedou spisovou evidenci a také drží pohotovost, aby i po pracovní době byl někdo dostupný v případě naléhavé situace. Jsou součástí státní správy a týkají se jich některé konflikty, které sebou práce v úřednickém aparátu nese, například nepružnost systému nebo nedůvěra a nemotivovanost klientů. Výzkum se opíral o teorii liniových pracovníků Michaela Lipskyho, respondenti potvrzovali svými odpověďmi teze týkající se chronicky nedostatečných zdrojů v podobě personálního podstavu na úřadech a časové náročnosti práce. V rámci novelizace ZSPOD se výzkum zaměřil na téma pěstounství a pěstounské péče příbuzných. V případě rodinných pěstounů výzkum ukázal na cyklický problém dysfunkčních rodin, které si předávají nevhodné vzorce chování, vedoucí k opakovanému selhávání rodinných systémů. Výzkum dále ukázal skepsi pracovníků OSPOD k uzavírání ústavní péče pro nejmladší děti, s poukazem na nedostatek kapacit následné péče, psychologické i psychiatrické dětské specializace.